

Omstændighederne kan nøjes med Fremstillingen i Underretsdommen, synes det mig, at man lige saa vel kunde gaa Skridtet fuldt ud og sige, at man altid kunde nøjes med en saadan Udskrift. Jeg vilde ikke kunne slutte mig dertil, men det forekommer mig, at det ligger i det ærede Medlems Udtalelser. Jeg beklager, som sagt, at den Udvej, jeg tillader mig at give Anvisning paa, ikke er befunden praktisk, og skal saa selvfølgelig ikke under denne Sags fortsatte Gang forfølge mit Forslag videre. Jeg skal derimod være meget villig til at forhandle med det ærede Udvalg og de ærede Forslagsstillere, om man skulde kunne finde en tilstrækkelig betryggende Regel for det Tilfælde, at en Underretsakt bliver borte. Skulde man ikke kunne finde en saadan, tror jeg, hvor meget jeg end ynder Fremskridt, dog, at man paa dette Omraade vilde være nødsaget til at lade det hele blive ved det gamle; det vilde altsaa i dette Tilfælde være det virkelige Fremskridt.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*P. G. C. Jensen*): Jeg ønsker kun at gøre den Bemærkning, at til syvende og sidst er det dog Bevislighederne, paa hvilke en Sag afgøres, og ikke Indlægene, naturligvis bortset fra de Tilfælde, hvor der overhovedet ingen Bevisligheder foreligge, men kun Fremstillinger fra hver af Parternes Side. Foreligger der ikke andet end saadanne, vil ogsaa hver af Parterne kunne reproducere disse. Foreligger der derimod andre Bevisligheder, som Dokumenter og deslige eller Tingsvidner, vil det altid være muligt at faa i hvert Fald Tingsvidnerne frem, og hvis man lader et Gælds-brev eller deslige bortkomme, maa man naturligvis selv tage Skade for Hjemgæld. Jeg finder altsaa, at der er en ganske overordentlig stor Forskel paa, hvorledes man skal stille sig lige over for den Mulighed, at et Indlæg bortkommer, og den Mulighed, at en anden virkelig Bevislighed i Sagen forsvinder. Jeg beklager meget, at den ærede Minister fremdeles synes at finde, at Sagen er af den Beskaffenhed, at det vilde være et Fremskridt at blive staaende ved det gamle. Jeg kan ikke se rettere, end at det tværtimod er en March paa Stedet, naar man bliver ved at beholde Forhold, som medføre Ulemper, der maa erkendes fra alle Sider, og jeg tør ikke opgive Haabet om, at den højtærede Minister maaske under Sagens videre Gang vil være tilbøjelig til alt Fald at modificere sin Anskuelse.

Oct. Hansen: Jeg forstod ikke den højtærede Minister som den sidste ærede Taler, saaledes at han skulde mene, at Fremskridtet bestod i at blive marcherende paa Stedet. Den ærede Minister erklærede sig tværtimod for en Ven af Fremskridtet, men han mente, at han manglede Mod til at gøre det Skridt, vi her have foreslaaet. Jeg haaber ligesom det ærede Medlem, at naar vi komme til at drøfte Sagen i Udvalg, vil den ærede Minister kunne overvinde sine Betænkeligheder. Jeg tror nok — ogsaa efter den ærede Ministers sidste Foredrag — at han ser noget ensidig paa Sagen og overvurderer Faren, samtidig med, at han undervurderer de Fordele, som kunne naas. Der var saaledes det Spørgsmaal, hvorledes der skal forholdes, naar en Sag appelleres, og man saa ikke kan faa de af en Part ved Underretten fremlagte Dokumenter, som han har faaet udleveret, og hvori der maaske, som min ærede Kollega sagde, er Bevisligheder, som til en vis Grad ere nødvendige for Sagens Paadømmelse; man kan ikke faa dem udleverede, fordi den paagældende enten nægter at udlevere dem eller siger, at han har forlagt dem, og at han ikke kan finde dem. Den ærede Minister siger saa, at det er et Forhold, som vi kende, og som vi maa kende, for det er en Regel efter den nugældende Ret, at en Part, saasnart en Underretssag er paadømt, har Lov til at faa sine fremlagte Dokumenter tilbage. Jeg er nu ikke ganske sikker paa det; jeg henviser f. Eks. til en Kancelliskrivelse af 18de April 1821, som synes at give den modsatte Regel. Men lad os gaa ud fra, at det er Reglen, som den vistnok praktiseres, endogsaa ved Viborg Overret, at en Part kan faa sine Dokumenter udleverede, saa snart der er gaaet Dom i Sagen. Saa blive Dokumenterne borte, og saa siger den ærede Minister: Ja, den Ulykke er ikke saa stor, for saa maa den paagældende finde sig i, at den overordnede Ret, Overretten eller Højesteret, paadømmer Sagen under den Forudsætning, at der i disse Dokumenter stod det, som Modparten paastaar. Ja, jeg tror nu ikke, at det gaar saa let, men naar den ærede Minister kommer ud over denne Vanskelighed saa let, kan han vel ogsaa komme ud over de andre Vanskeligheder. — Den ærede Minister taler dernæst om, at der ved Paadømmelsen af en Sag ved Overretten eller i Højesteret maa være et vist Grundlag, som man ikke skal kunne komme fra, og at, selv om Højesteret ikke bryder